

BERG SPACE 2016

16. sezóna

VÝCHODNÍ SFÉRY

pondělí 6. června 2016 ve 20h
64 U Hradeb

Toshio Hosokawa Voyage X / Nozarashi (česká premiéra)
Misato Mochizuki Silent Circle (česká premiéra)

:: přestávka ::

Toru Takemitsu Rain Coming (česká premiéra)
Dai Fujikura Abandoned Time (česká premiéra)
Tomáš Pálka Landscape: MountainsLakes (světová premiéra)

Naoko Kikuchi - koto, Akihito Obama a John Kaizan Neptune - šakuhači
Zuzana Bandúrová - flétna, Štěpán Uhlíř – kytara, Vladimír Burian – light design

Peter Vrábel – dirigent

Orchestr BERG

Martin Válek, Anna Romanovská Fliegerová – housle, Ondřej Štochl – viola, Vojtěch Urban – violoncello, Jan Kořínek – kontrabas, Zuzana Bandúrová – flétna, Kamila Mořková – hoboj, Kiryl Tseliapniou – klarinet, Jiří Javůrek – klarinet a basklarinet, Denisa Beňovská – fagot, Tomáš Bürger – horna, Jan Pohořalý – trubka, Štěpán Janoušek – trombón, Miroslav Patcelt – tuba, Štěpán Uhlíř – elektrická kytara, Hedvika Mousa Bacha – harfa, Karel Vrtiška – klavír, Oleg Sokolov, Radek Doležal – bicí

**Tato akce se koná ve spolupráci s International Shakuhachi Festival Prague.
Děkujeme prostoru 64 U Hradeb za podporu a přátelské přijetí.**

Toshio Hosokawa (*1955) pochází z Hirošimy, skladbu studoval v Tokiu a následně v Berlíně u Isanga Yuna, ve Freiburgu u Klause Hubera, jako student se účastnil kurzů v Darmstadtu, kde od roku 1990 pravidelně působí jako lektor. Dnes je jedním z nejúspěšnějších japonských skladatelů, byl rezidenčním skladatelem řady významných evropských festivalů současné hudby, jeho opery objednal například Festival d'Aix-en-Provence, Mnichovské bienále, bruselské divadlo La Monnaie. Žije střídavě v Německu (Mainz/Mohuč) a Japonsku (Nagano). Od roku 1998 je rezidenčním skladatelem Tokijské filharmonie, více než deset let je také uměleckým ředitelem Mezinárodního hudebního festivalu v Takefu (Japonsko) a hostujícím profesorem na Tokyo College of Music. Jeho díla mají často meditativní charakter a spojují estetiku západní avantgardy s japonským tradičním uměním.

Hudba je místem, kde se setkávají zvuky a ticho. (Toshio Hosokawa)

Volný cyklus **Voyages** vzniká od roku 1997 a v současné době zahrnuje deset samostatných skladeb pro sólový nástroj a komorní orchestr nebo ansámbl. Sólista symbolizuje člověka, jehož hlas se jako píseň vydává do světa, který jej obklopuje, zrcadlí se v něm a následně se k němu opět vrací. Orchestr je zde právě v roli univerza. Hosokawa

říká této výměně „voyage“ (cesta) - podle něj mezi člověkem a světem prostřednictvím této cesty vzniká pocit sounáležitosti a jednoty.

Poslední desátý díl tohoto cyklu **Voyages X Nozarashi** vznikl v roce 2009 pro Bach Festival v německém Lipsku, premiéroval jej ansámbl musikFabrik s dirigentem Ilanem Vokovem, na šakuhači hrál Tadashi Tajima.

Nozarashi znamená doslova „vystavený v poli“ a vztahuje se ke kostem vyběleným sluncem, větrem a deštěm. Inspiraci poskytlo haiku Macua Bašó, volně přeložené takto: Myslím na vybělené kosti a vítr mi proniká tělem až do srdce.

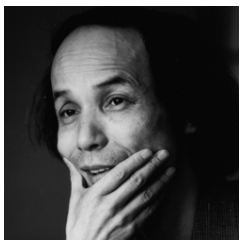
Misato Mochizuki (*1969) pochází z Tokia, ale od roku 1993 žije v Paříži, kam přesídlila kvůli studiu. Vedle klasické skladby se věnovala také elektronické hudbě na institutu IRCAM pod vedením spektralisty Tristana Muraile. Za své skladby získala řadu cen v Japonsku i v Evropě, hrají je ansámblы specializované na současnou hudbu i významné symfonické orchestry, uvádějí je velké festivaly. V hudbě kombinuje východní i západní prvky, inspiruje ji mimo jiné i biologie, genetika, principy fotografie nebo téma člověk a vesmír. Je aktivní také jako pedagog, především v rámci krátkodobých skladatelských kurzů. Několikrát do roka píše sloupek o kultuře a hudbě pro nejčtenější japonský deník *Yomiuri Shimbun*. www.misato-mochizuki.com

Silent Circle. *Skladba-labyrint. Labyrint způsobuje chvilkové zmatení rozumu, nutí nás k ponoření do klidu. K dosažení jiného způsobu vnímání musíme také projít různými stavy vědomí.*

Ticho formuje Slovo. Obsáhne zvuk i pomíjivost. Kruh je primárním tvarem, který definuje prostor a ohraničuje prázdnotu. Zahrnuje v sobě potencionálně všechny tvary, tedy všechno na světě. Je základem spirály a vzhledem k fyzickému světu vyjadřuje mnohostrannost pojmu „cyklus“. Spirála zároveň symbolizuje expanzi kruhu.

Procházet labyrintem znamená, že se budeme točit v kruhu a pokaždé se spirálovitě dostaneme o stupeň blíže středu. Obraz tichého kruhu pro mě představuje základy pro jakoukoliv tvorbu. Definuje čas a prostor, obsahuje zárodek myšlenky. Silent Circle je ve své čisté podstatě putováním ducha jeho vlastním vnitřním labyrintem. Cíl a počátek se tak propojují v jedno.

Skladba *Silent Circle* vznikla u příležitosti 25. výročí holandského souboru Nieuw Ensemble, který ji také 4. dubna 2006 premiéroval.

Toru Takemitsu (1930–1996) je nejznámějším japonským skladatelem 20. století, který spojoval evropskou hudbu s japonskou estetikou. Se západní, především populární hudbou, se seznámil během války prostřednictvím rozhlasu, silně na něj zapůsobil i Claude Debussy. Kvůli válečným zážitkům odmítal zpočátku vše japonské, včetně hudby - v padesátých a šedesátých letech se seznamoval s evropskými moderními kompozičními technikami, pracoval i s konkrétní hudbou a magnetofonovými pásky, později se začal obracet také ke svým japonským kořenům – impulsem prý bylo představení tradičního japonského divadla „bunraku“. Velkou inspirací mu byla příroda, s tím souvisí i jeho silná náklonnost k impresionismu – pracuje se zvukovými barvami a s plynutím času. „*Má hudba je jako zahrada a já jsem zahradník. Poslech mé hudby se dá srovnat s procházkou po zahradě, kdy vnímáte změny světla, obrazců a struktury.*“ Takemitsu byl také autorem hudby ke stovce filmů, psal mimo jiné pro slavného režiséra Akiru Kurosawu.

Rain Coming (1982) je společně se skladbami *Garden Rain*, *Rain Tree* a *Rain Spell* součástí volného cyklu *Waterscape* (Vodní krajiny). Takemitsu o něm říká: „*Tyto skladby procházejí*

nejrůznějšími proměnami hlubin tonality, stejně jako voda probíhá v koloběhu universa.“ Jde o abstraktní symbolickou kompozici plnou hudebních barev, která má vyvolávat obrazy v posluchačově představivosti. Vznikla na objednávku Gulbenkian Foundation pro orchestr London Sinfonietta, který ji také 26. října 1982 s dirigentem Oliverem Knussenem v Londýně premiéroval.

Ačkoliv se **Dai Fujikura** (*1977) narodil v japonské Ósace, od svých 15 let žije ve Velké Británii, kde také studoval skladbu. Jde o mimořádně produktivního a úspěšného skladatele, jehož díla objednávají a hrají po celém světě, nejvíce samozřejmě v „domovské“ Británii. Získal objednávky mimo jiné od BBC Proms, Oslo Sinfonietta, Mnichovského komorního orchestru, Mládežnického orchestru Simóna Bolívara. Jeho skladby v poslední době obvykle objednává více organizací společně. Například jeho první operu Solaris (2015) společně produkovala divadla v Lausanne, Lille a pařížský Théâtre de Champs Elysées. Arditti Quartet premiéroval skladbu Flare v Londýně, Edinburgu a Tokiu. Získal celou řadu ocenění (Huddersfield Festival – cena pro mladé skladatele, Cena Paula Hindemitha, Internationaler Wiener Kompositionspreis ad.).
www.daifujikura.com

*V případě **Abandoned Time** (2004/2006) šlo snad o vůbec první objednávku z Japonska, kde jsem se narodil. Tehdy mi nabídli, že mohu použít kytaru a já se rozhodl, že chci psát pro elektrickou rockovou kytaru s jejími typickými zvukovými efekty. Myslel jsem na zážitky ze školy, těsně potom co jsem se přestěhoval do Anglie. Bydlel jsem na internátě, kde se snad každý kluk pokoušel hrát na kytaru - asi je hnala touha ohromit holky, spíš než vyjádřit své nejhlubší city skrze vlastní hudbu. Slýchal jsem z okolních pokojů tu samou (mizerně zahranou) popovou frázi kolem dokola. ... Chtěl jsem použít klasické rockové techniky, tak odlišné od tichého pianissimo způsobu, kterým se elektrická kytara často v současné hudbě používá.*

Skladba vznikla na objednávku nadace Kanazawa pro Nomad Ensemble, který ji v roce 2004 premiéroval v Yokohamě. O dva roky později u příležitosti premiéry v USA (International Contemporary Ensemble / ICE) ji skladatel ještě upravil.

Tomáš Pálka (*1978) se ve svých skladbách se zaměřuje na vyjadřování svého vztahu k duchovním hodnotám. Nejvýraznějším principem je začleňování prostoru do celkového kompozičního tvaru. Věří, že bez ztišení a pokory není možné poznat pravou podstatu bytí. Je spoluzakladatelem a členem skladatelského sdružení a souboru Konvergence. Věnuje se také hudebnímu divadlu, multimediálním projektům nebo projektům pro rozhlasové vysílání, kde hledá spojení mezi hudbou a uměním v obecnější rovině. V současnosti působí jako skladatel na volné noze a jako terapeut v lázeňském městečku Ruhpolding. www.wisiart.com

*Před pěti lety vznikla pro Orchestr BERG prostorová skladba La Berceuse pour Petite Julie, kterou jsem psal nedlouho po narození naší dcery Julie. Kromě evropských hudebních nástrojů zde zněly také dva tradiční čínské – sheng a zheng. Zajímavá paralela se pro mne objevila letos, kdy mi BERG nabídl komponovat pro koncert zaměřený na japonskou hudbu a flétnu šakuhači. Přestože se jedná o nástroj vzdálené kultury, pokusil jsem se s jeho pomocí zachytit atmosféru plynutí, zastavení v čase, fluidum místa, kde v současné době žijeme (Alpy na pomezí Německa a Rakouska). Flétna šakuhači byla tradičně využívána především v rámci duchovní meditace, jako obřadní hudební nástroj. Tento princip jsem se snažil přenést i do skladby **Landscape: MountainsLakes**, kterou věnuji našemu jednoročnímu synovi Kristianovi.*

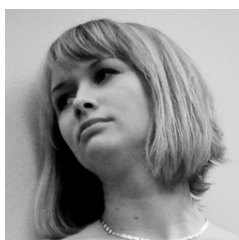
Naoko Kikuchi se narodila v japonském Sendai a hru na koto studovala od dětství, nejprve u své maminky a babičky. Vystudovala mimo jiné prestižní školu NHK, již během studia vystupovala v zahraničí, získala řadu cen v soutěžích. V roce 2005 se zúčastnila Mezinárodní akademie Ensemblu modern v Tokiu, o dva roky později odjela díky japonskému vládnímu stipendiu k tomuto ansámblu studovat současnou hudbu do Frankfurtu nad Mohanem. Tam od té doby žije, pravidelně koncertuje a vyučuje v Německu i v Japonsku. Věnuje se širokému spektru aktivit – objednává a premiéruje nové skladby, spolupracuje s hudebníky i umělci z jiných oborů (tanec, divadlo), hraje také tradiční japonskou hudbu. www.naokokikuchi.com

Akihito Obama (*1975) se učil různým stylům hry na šakuhači pod vedením významných hudebníků, jakými byli Ishikawa Toshimitsu (klasické shakuhachi) a Yoneyaho Satoshiho (min'yo shakuhachi). Vystupuje v malých klubech i velkých koncertních sálech, spolupracuje s tradičními i západními hudebníky. Díky tomu si vytvořil originální styl, který překračuje obvyklé hranice. Věnuje se také vlastní tvorbě, nahrál několik desek, sólových nebo s dalšími hudebníky (Wind Carvings, Waves and Camellias, visions, Street Music New Sounds, Water). V současnosti vystupuje sólově i s různými hudebními uskupeními včetně kapely "TAKIO BAND", často koncertuje v zámoří, vystoupil ve více jak čtyřiatřiceti zemích. V roce 2005 uskutečnil koncertní turné, v rámci kterého pěšky navštívil 88 chrámů ostrova Shikoku.

John Kaizan Neptune (*1951) se narodil v Kalifornii, ale již téměř 40 let žije v Japonsku. Na šakuhači začal hrát při studiu etnomuzikologie na Havaji, pokračoval pak intenzivním studiem v japonském Kjótu. V roce 1977 získal mistrovské osvědčení školy Tozan a bylo mu uděleno čestné jméno Kaizan (mořská hora). Do hry na šakuhači přináší velmi originální a dynamický zvuk, je známý především fúzemí japonské tradiční hudby například se současným jazzem. Nahrál více než dvě desítky desek, jedna z nich (Bamboo) získala cenu za nahrávku roku od agentury pro kulturu japonského Ministerstva pro vzdělávání. Vystoupil na koncertech v Evropě, Austrálii, Severní Americe i v Asii. Sám také flétny šakuhači a další bambusové nástroje vyrábí ve své dílně na japonském venkově. www.jneptune.com

Zuzana Bandúrová (*1984) pochází z Považské Bystrice (SK), flétnu studovala na konzervatořích v Žilině a Bratislavě, dále pokračovala na Akademii múzických umění v Praze, kde získala doktorský titul s prací zaměřenou na současnou hudbu. Té se věnuje jako členka Orchestru BERG, skladatelského a interpretačního sdružení Konvergence i dechového kvinteta Kalabis Quintet. S tímto souborem nedávno bodovala na Mezinárodní soutěži dechových kvintet v Marseille 2015 (3. cena) nebo na slovenské soutěži Karla Ditterse z Dittersdorfu 2014 (1. cena). Vystupuje v ČR i v zahraničí, pravidelně nahrává pro Český a Slovenský rozhlas.

Štěpán Uhlíř (*1970) absolvoval Pedagogickou fakultu UK prací "Jak improvizovat v moderním jazzu" a Fakultu humanitních studií UK (Gesualdo Venosa - Umění špatného svědomí). Považuje se za samouka, iniciačním učitelem pro něj byl prof. Sedláček ze ZUŠ Bajkalská. Působí jako učitel hudby na gymnáziu PORG, ale i jako antropolog a skladatel. S kapelami a orchestry Agon, All The Lonely Bitches, Berg, Jazzbox, MoEns, Uhlíř a syn, Vratiprsty, Why Not Patterns hrál na Pražském jaru, v Národním divadle, festivalech Pražské premiéry, Klangspuren, Arts Birthday, nahrával pro Českou televizi, Český rozhlas aj. Jeho kytarovým vzorem je Django Reinhardt.

Orchestr BERG je špičkové těleso, které již řadu let přináší svěží vítr na českou hudební scénu – uvádí inovativní a zároveň divácky atraktivní projekty kombinující současnou hudbu s tancem, filmem, divadlem, projekcemi apod. Vystupuje často mimo tradiční koncertní sály. Orchestr BERG je jediným českým orchestrem, který pravidelně objednává a ve světových premiérách na svých akcích uvádí novinky českých skladatelů především mladé generace. Má tak na svém kontě již více než stovku světových premiér. V českých premiérách také představuje tvorbu těch nejvýznamnějších zahraničních skladatelů, mimo jiné i hudební divadlo Schwarz auf Weiss Heinera Goebbelse, hudebně filmový kus Up-close Michela van der Aa, unikátní celovečerní kompozici In vain Georga Friedricha Haase nebo legendární dílo Györgye Ligetiho Poème symphonique pro 100 metronomů. Orchestr BERG uvedl celou řadu vlastních originálních projektů, například ve spolupráci s tanečnicí 420PEOPLE, režisérkou Petrou Tejnorovou, choreografkou Mirkou Eliášovou nebo režisérským duem SKUTR. Spolupracuje také s nejvýznamnějšími českými organizacemi, mezi nimiž jsou například Národní divadlo, Židovské muzeum v Praze, Centrum současného umění DOX, festivaly Struny podzimu, Pražské jaro, Hudební fórum Hradec Králové ad. Věnuje se i edukativním projektům. www.berg.cz

Peter Vrábek je slovenský dirigent, který žije a pracuje v Praze. V roce 1995 založil Orchestr BERG a určil jeho hudební směřování – díky němu je dnes tento orchestr oceňován jako jedinečný interpret hudby 20. století a hudby soudobé. Spolupracuje se soudobou českou skladatelskou špičkou a vytváří inspirativní tvůrčí prostor pro vynikající umělce mladé generace. Je držitelem Ceny Gideona Kleina. Za svoji práci s Orchestrem BERG získal v roce 2010 od České hudební rady / UNESCO ocenění za zásluhy o kvalitu a šíření české hudby.

PŘEJEME KRÁSNÉ LÉTO A SRDEČNĚ ZVEME NA PRVNÍ POPRÁZDNINOVOU AKCI!

RE-ZONANCE

... spolupráce s tanečním souborem 420PEOPLE

pondělí 12. září v 19.30 | Jatka 78

(Pražská holešovická tržnice, hala 7+8, u budovy České pošty)

Jan Šíkl - nová skladba (světová premiéra)

Louis Andriessen - On Jimmy Yancey (česká premiéra)

J.Trojan (hudba) / N.Novotná (choreografie) - Rezonance na pěší vzdálenost

rezonují: Orchestr BERG & 420PEOPLE

Pavla Beranová – light design, Peter Vrábek - dirigent

CO SE DĚJE V BERGU?

BERG na konferencích v Rotterdamu a v Pekingu

Eva Kesslová reprezentovala Orchestr BERG na konferencích Classical:NEXT a Music Theatre NOW v Rotterdamu (21.–29. května) a na setkání zástupců kulturních organizací ze Střední a Východní Evropy a Číny v Pekingu (7.–14. května). V Rotterdamu se setkala s řadou tvůrců hudebního divadla, se skladateli a zástupci hudebních organizací z celého světa.

FANDÍTE NÁM? STAŇTE SE ČLENY KLUBERGU!

**Chcete podpořit jedinečné projekty z oblasti nového umění?
Zajímá Vás, co se v BERGU chystá, a chcete u toho být jako první?
PŘIDEJTE SE!**

Patronkou KLUBERGU je paní Soňa Červená, herečka a zpěvačka.
Měsíční členský příspěvek: 123 Kč (jednotlivec) / 234 Kč (ve dvou)

ČLENOVÉ KLUBERGU VZKAZUJÍ

„Jste úžasní, jak se neustále zdokonalujete a vymýšlíte nové a nové nápady!!! Gratuluji, obdivuji a držím palce:-)!!!!“ Martina B.

„Držím palce do další činnosti, obdivuji koncepci a koncerty se mi moc líbí.“ Jana M.

DĚKUJEME VŠEM ZA PODPORU!

víc informací: www.kluberg.cz

Obrátit se můžete také na Evu Kesslovou – T: 604 205 937, E: kluberg@berg.cz

DĚKUJEME TĚM, KTEŘÍ NÁM POMÁHAJÍ!

DÁRCI: RNDr. Ondřej Jäger, RNDr. Jiří Kessler, Ing. Tibor Lopušán, Vlasta Plocková, Eva a Norman Ridenourovi, manželé Špirkovi

KLUBERG (klub dárců Orchestru BERG)

Petr Adler, manželé Bahbouhovi, Soňa Červená, Václav Eis, Štěpánka Havlová, Lucie Chrápavá, Adéla Kovářová, Drahoslava Krnáčová, Rudolf Kryl, Jiří Kubíček (ve dvou), Rudolf Leška (ve dvou), Jana Macharáčková, Jiří Malíř, Jáchym Novotný, manželé Ridenourovi, Ivan Studený, Kateřina Svatoňová, Ing. Tomáš Svatoň, manželé Valchářovi, Zuzana Zuberová a jeden anonymní člen

ANDĚLÉ (dobrovolníci)

Věra Babišová, Radvan Bahbouh, Eva a Tonda Blomannovi, Jan Brázda, AK Anna Císařová & Peter Babiš, Martina Čápková, manželé Činčerovi, Valerij Durdil, Dominik Dvořák, Josef Dvořák, Pavel Dvořák, Rut Fialová, Jiří Hajdyla, Ondřej Holas, Aleš Janíček, Tomáš Jindříšek, Martina Kaňková, Jiří Kessler, Jitka Kloučková, Adam Kneblík, Šimon Kočí, Ivana Kolářová, Johana Kratochvílová, Drahoslava Krnáčová, Maja Madarová, Daniel Mikolášek, Alena Miltová, Pavel Moc, Ester Nemjová, Martin Pavala, Michal Pečeňa, Kateřina Plevová, Eva Ridenourová, Michael Romanovský, Majka Semotánová, Michaela a Howard Sidenberg, Petr Somol, Jonáš Starý, Lukáš Trnka, Pavel Trnka, Jan Trojan, Pavel Trojan Jr., Michaela Volfová, David Zábranský a Jan Zázvůrek...

PODPOŘILI

Ministerstvo kultury ČR, Magistrát hl. m. Prahy, Nadační fond Avast, Partnerství OSA

MEDIÁLNÍ PARTNEŘI

Český rozhlas, HISvoice, Literární noviny, Radio 1

texty: Eva Kesslová

fotografie: Aneta Šebelková (Pálka), Ruben Olsen Lærk (Fujikura), Lukáš Hausenblas (Bandúrová), Pavel Hejný (BERG), Karel Šuster (Vrábel)